

PEDAGOGISK FORSKNING I SVERIGE

PfS.

Verksamhetsberättelse, verksamhetsåret
sept 2021 – sept 2022

SWERA, 5-6 oktober 2022, Karlstad universitet

Pedagogisk forskning i Sverige, Linnéuniversitetet 2018-

Den vetenskapliga tidskriften *Pedagogisk Forskning i Sverige* drivs av föreningen SWERA, Swedish Educational Research Association. Tidskriften publiceras sedan 1 juli, 2018 i samverkan med Linnéuniversitetet. Vårdskapet övergick från Malmö högskola och Lunds universitet (1 januari 2013 - 1 juli 2018) till Linnéuniversitetet (f.r.om. 1 juli 2018). Kontaktuppgifter för tidskriften är:

Adress: Pedagogisk forskning i Sverige, Linnéuniversitetet, 351 95 Växjö

E-post: redaktion.pedforsk@lnu.se

Hemsida: www.pedagogiskforskning.se

Redaktion

Pedagogisk forskning i Sverige utges i Linnéuniversitetets regi och drivs av föreningen SWERA, Swedish Educational Research Association. Ansvarig utgivare är prof. Sverker Lindblad, Göteborgs universitet. Redaktionens övergripande arbete stöds av ett nationellt tidsskriftsråd med företrädare från olika lärosäten.

Det nationella rådet om/ny-konstituerades under SWERA-konferensen, Umeå universitet, 4-5 oktober 2018, med representation från landets lärosäten (mandattid, 3-5 år). Sammansättningen baseras på kontinuitet från tidigare redaktionsråd och nya företrädare utifrån möjligheter att verka som lokala och nationella ambassadörer för tidskriften. Medlemmar i PFS nationella råd är:

Andreas Fejes (Linköpings universitet), Ulrika Jepson Wigg (Mälardalens universitet), Andreas Bergh (Örebro universitet), Jonas Aspelin (Högskolan Kristianstad), Linda Rönnberg (Umeå universitet), Erika Björklund (Högskolan i Gävle), Åsa Mäkitalo (Göteborgs universitet), Marie Nilsberth (Karlstad universitet), Joakim Landahl (Stockholms universitet), Marie Karlsson (Uppsala universitet), Sangeeta Bagga-Gupta (Högskolan i Jönköping), Helena Korp (Högskolan Väst), Fredrik Lindstrand (Konstfack Stockholm), Johan Dahlbeck (Malmö universitet), Lena Boström (Mittuniversitetet), Sara Irisdotter Aldenmyr (Högskolan Dalarna), Eva Brodin (Lunds universitet), Pernilla Nilsson (Högskolan i Halmstad), Lovisa Bergdahl (Södertörns högskola)

Nordiska medlemmar:

Kirsten Sivesind (Norge), John B Krejsler (Danmark), Michael Uljens (Finland), Gestur Gudmundsson (Island)

Det nationella rådet träffas en gång om året, efter att SWERA:s årliga konferens ägt rum. Rådsslaget 2022 ägde rum som ett digitalt möte 7 december 2022.

Redaktionen består av:

Huvudredaktör: Daniel Sundberg, professor, Linnéuniversitetet

Redaktör: Andreas Nordin, docent och Bettina Vogt, lektor, Linnéuniversitetet

Redaktionssekreterare: Bettina Vogt, lektor, Linnéuniversitetet

Redaktionsassistent: Erik Gustavsson, doktorand, Linnéuniversitetet (1 juli 2018-1, juli 2019), Camilla Forsberg, doktorand, pedagogik, Linnéuniversitetet (1 juli, 2019-1 januari 2022), Richard Andersson, doktorand pedagogik, Linnéuniversitetet, 2022-01-01--2022-12-31).

Redaktionen har möten varannan vecka då varje nytt inkommet bidrag hanteras och det löpande arbetet med inskickade bidrag och kommande utgivning behandlas. På dagordningen finns också alltid strategiska frågor kring marknadsföring, utveckling av portalen, utveckling av policydokument samt tekniska frågor kring OJS.

Kvalitetssäkring

Redaktionen har under verksamhetsåret 2021-2022 arbetat vidare med kvalitetssäkringen kring review-processen. Varje artikel som uppfyller tidskriftens grundläggande kvalitetskrav granskas genom dubbel och anonym peer-review av två sakkunniga granskare som utses av redaktionen. Vid motstridiga bedömningar anlitas en tredje anonym sakkunnig. Sakkunnigpoolen har uppdaterats. Riktlinjer för review-processen kring temanummer har vidareutvecklats under arbetet med årets nya temanummer. Ett tekniskt utvecklingsarbete i Open Journal System med stöd från bibliotekspersonal vid Linnéuniversitetet har också pågått under hela verksamhetsåret.

Utvecklingsarbetet gällande medförfattarskap har också fortsatt. Ett förslag till policy i enlighet med Vancouverreglerna har utarbetats och behandlats i SWERA-styrelsen. Det finns nu också öppet tillgängligt på portalen. Bidragen till tidskriften granskas först av redaktionen för eventuell vidare granskningsprocess genom ”double blind peer-review” förfarande, vilket genomförs i tidskriftens publiceringsprogram Open Journal System och enligt tidskriftens bedömningskriterier. Författarna intygar vid insändning av sina manuskript bidragens originalitet. Sedan 1 januari 2021 publiceras samtliga bidrag Open-Access och lyder under Creative Common Licensen CC BY-ND.

Den tidigare genomförda översynen av samtliga policy och instruktioner, samt bedömningskriterier för tidskriften har under året ytterligare reviderats. En nationell sakkunnigförteckning är etablerad och uppdateras kontinuerligt. Under året har särskilt fördelningen av sakkunniga på landets olika lärosäten varit föremål för analys och diskussioner kring redaktionens arbete. En jämn fördelning över olika lärosäten och inriktningar har eftersträvats i rekryteringen av sakkunniga granskare.

Varje manus skickas in via OJS och processen styrs, koordineras och kvalitetssäkras av redaktionen, inklusive den anonyma sakkunniggranskningen av bidragen. Tidskriften publiceras och arkiveras i OJS, Lnu-Open samt universitetets backup-system. Härigenom kan vem som helst med tillgång till internet fritt ladda ner alla artiklar. Varje manus erhåller en DOI-länk. Redaktionen har också inlett ett utvecklingsarbete kring tidskriftens digitala format som idag är pdf. Ambitionen är att försöka tillhandahålla texterna även i xml-format, vilket möjliggör maskinläsning och läsning utan nedladdning. Det blir också en anpassning av materialet till olika digitala verktyg som läsplattor och mobiltelefoner. Detta kan bidra till att öka spridningen av tidskriften.

Under verksamhetsåret har ett nytt publiceringsformat och strategier för att sprida tidsskriftens publiceringar prövats. I syfte att skapa en plattform för ett fördjupat och interaktivt samtal om tidskriftens temanummer har digitala panelsamtal lanserats. Panelsamtalet arrangeras av PFS-redaktionen och genomförs tillsammans med temaredaktörer och medverkande författare/forskare. Samtliga inlandade hjälps åt att bjuda in och sprida samtalet i lämpliga kanaler. Panelsamtalet riktar sig till alla intresserade inom det pedagogiska kunskapsområdet, från forskare, studerande och lärare i högre utbildning över till yrkesverksamma – och är tänkt att utgöra ett komplement till det publicerade numret. Ett av syftena med de inspelade samtalen är att dessa också ska kunna utgöra ett värdefullt inlägg i undervisningen på landets lärosäten.

Panelsamtalet genomförs som ett modererat zoomsamtal, som spelas in för att dokumentera samtalet och för att göra det tillgänglig oberoende av plats och tid (enbart temanumrets gästredaktörer och författare samt redaktionen syns och hörs i den inspelade filmen; åhörare kan inte sätta på kamera eller mikrofon). Åhörare kan ställa frågor och kommentera via chatten. Den inspelade filmen lagras på Linnéuniversitetets databas (Lnuplay) och länkas till på tidskriftens portalsida www.pedagogiskforskning.se för att göra den tillgänglig för den intresserade allmänheten. Redaktionen äger den formella upphovsrätten till filmen, som lyder under licensen CC BY-NC-ND. Samtliga medverkande fyller i en samtyckesblankett.

För mer information se här:

<https://pedagogiskforskning.se/panelsamtal/>

Det nationella rådet för Pedagogisk forskning

Det årliga rådslaget för det nationella rådet ägde rum den 8 december 2021 kl. 13.00-14.00 via Zoom. Det nationella rådet har en avgörande roll för tidskriftens utveckling och förankring vid landets lärosäten. Rådslaget gav värdefull input på tidskriftens ställning och roll vid våra olika lärosäten (nuläge och eventuell utvecklingspotential), portalen www.pedagogiskforskning.se – roll, funktion och ställning (nuläge och eventuell utvecklingspotential), kvalitetsaspekter (nuläge och eventuell utvecklingspotential), temanummer – trender och tendenser inom det pedagogiska kunskapsområdet, review-processen samt verksamhetsplanen (diskussion och synpunkter).

I samtalet menade flera lärosätesrepresentanter att PFS utgör ett viktigt nationellt forum för forskning inom det pedagogiska kunskapsområdet, framför allt i tider då fler och fler känner att man behöver publicera internationellt. Tidskriften är, menade flera i rådet, synlig vid representerade lärosäten i det nationella rådet, den spelar en viktig roll inom både forskning och utbildning. Exempelvis har debatt2020 varit ett uppskattat inlägg i kollegiala diskussioner med avseende på forskarskola och tidskriftens bidrag är viktiga även inom grundutbildningen. Att tidskriften har gått över till *open access* anses vara en viktig faktor för att öka tidskriftens tillgänglighet och synlighet.

Recensioner är ett bidragsformat som redaktionen gärna vill arbeta mer aktivt med att synliggöra. Rådet diskuterade frågan om hur redaktionen kan uppmuntra fler författare till att inkomma med recensioner. Detta bidragsformat skulle till exempel kunna vara särskilt intressant också för forskarstuderande som läser mycket och som genom recensioner kan börja med att publicera sig. Ett förslag som väcktes är att utse en redaktör med särskilt ansvar för recensioner och som arbetar mer proaktivt.

Portalen är välfungerande och fyller en viktig funktion som ett nationellt forum för forskning inom det pedagogiska kunskapsområdet, enligt flera representanter i det nationella rådet. Redaktionen uppmuntrar särskilt till att tipsa om forskarutbildningskurser vid de olika lärosätena för att öka samarbetet och samverkan inom kunskapsområdet. Den sammanställning på portalen över vilka forskarutbildningskurser som erbjuds på landets lärosäten är en uppskattad kommunikationskanal, där forskarstuderande kan få en bra överblick. Från tidskriftens nationella råd nämns här exempel på en kurs där många deltagare angav att de hittade kursen via portalens sammanställning.

Redaktionen presenterade under rådsslaget ett förslag på att erbjuda panelsamtal i online-format kring olika temanummer. Detta skulle kunna öppna upp för ett mer

fördjupat samtal om temat, ökad interaktion och diskussion. Det ansågs av det nationella rådet vara ett bra förslag, som kan hjälpa till att ytterligare synliggöra sin forskning också bland kollegor. Det lyftes fram att det är viktigt att även i någon form dokumentera och följa upp panelsamtalet ("postsläpp"), dels att synliggöra det i tidskriften, dels att göra det tillgängligt (inspelat material) på portalen, inte minst i ett undervisningssyfte.

Under rådsslaget diskuterades också vilka trender och diskussioner som är aktuella inom det pedagogiska kunskapsområdet och redaktionen presenterade temanummer som är på gång (berättelser; abduktion; antropocen och bildning inom lärarutbildning).

Publicering

Redaktionell statistik Pedagogisk forskning i Sverige för verksamhetsåret 2020/2021

Översikt bidrag, under perioden 2021-09-01 - 2022-09-01

	Inkomna bidrag	Refuserade	Publicerade i nummer	Publicerade ahead of print som inte finns med i ett nummer än
Artiklar	40 (38)	19(13)	24 (13)	7 (6)
Debatt	7 (3)	0(0)	7(11)	2 (2)
Essä	2 (3)	0 (0)	2 (1)	0 (2)
Recension	0(0)	0(0)	0 (0)	(0)
Notat	3 (0)	0	3(0)	(0)
Totalt	52 (44)	19 (13)	36 (25)	9 (0)

Tabell 1. Översikt över antal inkomna, refuserade och publicerade bidrag under perioden 2021-09-01 - 2022-09-01 (statistik för föregående verksamhetsår inom parentes).

Tidskriften har under året fortsatt arbetat med redan initierade tematiska nummer. Utlysningarna har varit öppna för alla och annonserats i både tidskriften och på portalen i regel 10-12 månader före utgivning. Alla är då välkomna att skicka in manus. Varje manus granskas på vanligt sätt. I regel brukar minst 4-6 manus i relation till ett tema, accepteras för publicering. PFS har utvecklat policy för temanummer och ansvarsfördelningen mellan redaktion och externa gästredaktörer. Genom att arbeta

med temanummer, och behålla det redaktionella arbetet inom redaktionsgruppen, skapas kontinuitet i tidskriften vilket vi bedömer skapar en god grund för kritisk diskussion kring specifika teman inom kunskapsområdet. Vid sidan av temanummer finns även en ständigt öppen utlysning för så kallade 'open papers', där författare som skriver artiklar som passar in i tidskriftens målsättningar ('aim/scope') är välkomna att sända in sina manus för granskning. Alla bidrag publiceras även med längre sammanfattningar på engelska, vilket möjliggör även för en internationell publik att ta del av bidragens innehåll. Tidskriften tillämpar också s.k. 'ahead-of-print' för att snabbt tillgängliggöra ny forskning för sina läsare, innan de också får plats i den regelbundna utgivningen av tidskriftsnummer.

Under 2022 påbörjades en nationell ämnesdebatt på temat ” **Pedagogisk forskning – relevant för vem och för vad?**

Pedagogisk Forskning i Sverige bjuder under år 2022 in till en nationell debatt för att diskutera framtidens pedagogiska forskning. Vilka är utmaningarna för utbildning, skola och lärande och vilka bidrag kan den pedagogiska forskningen ge? Hur formeras och organiseras kunskapsområdet givet olika förväntningar i samhället?

Debatt2022 följer upp debatt2020 om praktiktäna forskning, där formeringen av ett nytt framväxande paradigm diskuterats. I olika utredningar föreslås lärosäten, regeringen och skolhuvudmännen samverka för att förbättra skolans vetenskapliga grund. SWERA-konferensen 2022 aktualiserade också frågan om hur kunskapsområdets yttre och inre gränsarbete kan förstås i en tid av stora förändringar.

Ett antal ledande företrädare har fått en särskild inbjudan till att medverka i årets debatt, men alla intresserade har möjlighet att delta och att skicka in ett debattinlägg under 2022. Redaktionen förbehåller sig rätten att göra ett urval och fördelning av inlägg över fyra nummer av *Pedagogisk Forskning i Sverige* under 2022.

Ekonomi

Pedagogisk forskning i Sverige erhöll tidskriftsstöd från Vetenskapsrådet under 2020 med utbetalningsstart 1 januari, 2021. Det tidigare prenumerationssystemet har därför under verksamhetsåret successivt fasats ut. Alla publikationer är fr. o.m. 2021-01-01 tillgängliga open-access via portalen: pedagogiskforskning.se. Vetenskapsrådets finansiering sträcker fram till årsskiftet 2023-2024.

Portal för pedagogisk forskning i Sverige

Hemsidan har fortsatt samma domän, www.pedagogiskforskning.se, men har sedan 19 september 2018 en ny layout och en rad nya funktioner. Här publiceras information om senaste nummer, tidigare nummer, redaktion, redaktionsråd och Call for Papers för kommande nummer etc.. Portalen rymmer dock dessutom en del nyheter såsom forum för debattinlägg, recensioner av nyutkommen litteratur, fakultetsopponenters sammanfattade synpunkter på aktuella doktorsavhandlingar, annonsering av för fältet relevanta konferenser, en forskarblogg och andra nyheter såsom kurser inom forskarutbildning och inspelade panelsamtal. Dessutom rymmer portalen också en digital databas för professorsinstallationsföreläsningar från 1910 och framåt, till vilket nytt material tillkommer kontinuerligt. Portalen är också sedan 2021 värd för SWERA-organisationen och dess dokumentation.

Antal nedladdade artiklar

Nedan redovisas statistik angående antal nedladdade bidrag under perioden 2021-09-01 - 2022-09-01 (föregående år inom parentes).

Månad	Antal nedladdade artiklar
09/21	6 391(12 378)
10/21	15 403 (9727)
11/21	12 380(11 127)
12/21	12 221(10 495)
01/22	12 047(13 221)
02/22	16 363 (11 566)
03/22	11 787 (12 529)
04/22	12 662 (12954)
05/22	12 500 (12 588)
06/22	14 199 (6289)
07/22	7 369 (1786)
08/22	6 228 (6391)
Totalt	139 550 (108 097)

Statistiken visar utöver en ökning på 29 % av antalet nedladdningar (sedan förra verksamhetsåret) också på att besökare och läsare finns geografiskt utspridda vid många lärosäten i Sverige och i Norden.